

RIJEČ UREDNIŠTVA

U listopadu 1996. godine navršilo se 50 godina od sudskog procesa protiv zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca kojeg je jugoslavenski komunistički režim nakon kratkog i namještenog sudenja osudio na 16 godina tamnice.

U razdoblju komunističke Jugoslavije objavljene su neke zbirke dokumenata poput *Sudenje Lisaku, Stepincu, Šalicu i družini, ustaško-križarskim zločincima i njihovim pomagačima* (Zagreb 1946), *Dokumenti o protunarodnom radu i zločinima jednog djela katoličkog klera* (Zagreb 1946), te *Magnum crimen* (Zagreb 1948). U tim su izdanjima pomnim izborom dokumenata zastupana isključivo službena stajališta tadašnje politike koja je i osudila nadbiskupa Alojzija Stepinca. Sve one isprave koje su govorile u prilog Crkve i u obranu nadbiskupa Stepinca sustavno su prešućivane.

Kontinuirano objavljivanje djela koja su s većim ili manjim uspjehom nastojala istražiti i interpretirati ulogu i utjecaj Katoličke crkve u Hrvatskoj a također i djelatnost nadbiskupa Stepinca bilo je moguće jedino u inozemstvu. Prvenstveno su to životopis *Alojzije Stepinac, hrvatski kardinal* o. Alekse Benigara (Rim 1974), te *Stepinac mu je ime, Zbornik uspomena, svjedočanstava i dokumenata u uredništvu Vinka Nikolića* (Barcelona 1978, 1980).

Ta je činjenica bila presudna za izbor teme drugog broja časopisa *FONTES - Izvori za hrvatsku povijest* koji je u cijelosti posvećen sudskom procesu i nadbiskupu Alojziju Stepincu. Odlučili smo se za tri tematske cjeline:

1. Dokumenti obrane u sudskom procesu protiv nadbiskupa Alojzija Stepinca,
2. Nadbiskup Alojzije Stepinac u izvješćima Njemačkog poslanstva u Zagrebu,
3. Sveta Stolica, Nezavisna Država Hrvatska i Katolička crkva u Hrvatskoj 1941-1945.

Premda su dokumenti iz treće cjeline već objavljeni u poznatoj ediciji *Actes et Documents du Saint Siège relatifs à la seconde guerre mondiale* (sv. 1-11), smatrali smo uputnim ovdje donijeti izbor iz onih koji osvjetljuju politiku Katoličke crkve u Hrvatskoj i posebno lik nadbiskupa Alojzija Stepinca.

Objavljivanjem ove zbirke dokumenata pružamo gradivo koje će pomoći da se osvijetli crkvena, politička i društvena pozadina djelovanja blagopokojnoga kardinala Alojzija Stepinca ali i uloga Katoličke crkve u Hrvata u II. svjetskom ratu.